מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את תהליך עליית וירידת מפלס הכנרת
- לזהות מילות אוצר מילים מהטקסט
- לתרגל הבנת הנקרא בנושא משאבי מים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה מרובה

1. ב – אגם המים המתוקים הגדול בישראל
2. ג – מהצפון, דרך הירדן
3. ב – הוא יורד
4. ב – הפיכת מי ים למי שתייה
5. ג – המפלס יורד מאוד וזה מסוכן
6. ב – היא צורכת אנרגייה רבה ועולה כסף

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הכנרת היא אגם מים מתוקים
2. נכון – כך כתוב בטקסט
3. לא נכון – חלק גדול מגיע ממתקני התפלה
4. נכון – כך נקבע על ידי המומחים
5. לא נכון – הטקסט אומר שהרגלים קטנים ביחד חוסכים הרבה
6. נכון – כך כתוב בטקסט

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. המתוקים
2. שלגים
3. מאדה
4. בצורת
5. התפלה
6. גדותיו

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ג (גובה פני המים)
- 2 – א (דבר יקר ערך בכמות מוגבלת)
- 3 – ד (תקופה ארוכה בלי גשם)
- 4 – ה (הפיכת מי ים למי שתייה)
- 5 – ב (החופים של האגם)

חלק ה' – סדרו לפי סדר הקרות בתהליך

1. גשמים ושלגים יורדים בהרים בצפון
2. המים זורמים בנחלים ובמעיינות אל הירדן
3. הירדן נשפך אל הכנרת
4. מפלס הכנרת עולה
5. בקיץ השמש מאדה את המים והמפלס יורד

חלק ו' – כתיבה ופיתוח מחשבה

1. תשובות אפשריות: מקלחת קצרה, סגירת ברז בזמן צחצוח שיניים, השקיית גינה בערב
2. התלמידים צריכים להסביר את מחזור העונות: עליה בחורף בגלל גשמים, ירידה בקיץ בגלל אידוי ושימוש

כרטיס יציאה – מה לחפש

- גובה פני המים
- מהצפון, דרך הירדן, מגשמים ושלגים בהרים
- כל תשובה הגיונית כמו מקלחת קצרה או סגירת ברז

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בשאלה הפותחת בטקסט על המילה 'מפלס' כדי לעורר סקרנות
- מומלץ להראות מפה של אזור הכנרת והירדן להמחשת זרימת המים
- בחלק הפתוח כדאי לעודד חיבור אישי - הרגלי חיסכון במים בבית התלמיד

דף תרגול: הכנרת - אגם שעולה ויורד

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בטקסט כתוב על הכנרת - אגם גדול בישראל. המים עולים בחורף ויורדים בקיץ. נלמד למה זה קורה.

📖 מילון קטן:

מפלס	גובה פני המים
שוכנת	נמצאת במקום מסוים
מאדה	הופכת מים לגז (אדים)
בצורת	תקופה ארוכה בלי גשם
גדותיו	החופים של האגם או הנהר
התפלה	הוצאת מלח ממי ים כדי שאפשר יהיה לשתות אותם
משאב	דבר יקר ערך שיש ממנו כמות מוגבלת

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זאת הכנרת?

א) נהר קטן בדרום ב) אגם המים המתוקים הגדול בישראל ג) ים מלוח ד) מאגר מים מלאכותי

2. מאיפה באים המים לכנרת?

א) מהדרום ב) מהים התיכון ג) מהצפון, דרך הירדן ד) מהתפלה

3. מה קורה למים בקיץ?

א) הוא עולה ב) הוא יורד ג) הוא נשאר קבוע ד) הוא עולה ואז יורד

4. מה זאת התפלה?

א) שתיית מים מהברז ב) הפיכת מי ים למי שתייה ג) איסוף מי גשם ד) שאיבת מים מהכנרת

5. מה קורה כשאין גשם הרבה שנים?

א) יותר מדי גשם ב) המפלס עולה מדי ג) המפלס יורד מאוד וזה מסוכן ד) הכנרת מתייבשת לגמרי

6. מה הבעיה בהתפלה?

א) היא מזהמת את הים ב) היא צורכת אנרגייה רבה ועולה כסף ג) היא לא עובדת טוב

ד) היא אסורה בחוק

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הכנרת היא אגם מים מלוחים	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בחורף המפלס עולה בגלל הגשמים והשלגים	☐	☐
3	כל מי השתייה בישראל מגיעים היום מהכנרת	☐	☐
4	קו עליון מסמן חשש להצפת חופים	☐	☐
5	מקלחת קצרה יותר לא עוזרת לחסוך מים	☐	☐
6	בקיץ השמש מאדה את מי הכנרת	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הכנרת היא אגם המים _____ הגדול בארץ

2. בחורף יורדים גשמים ו_____ בהרים

3. בקיץ השמש _____ את המים

4. תקופה ארוכה בלי גשם נקראת _____

5. הוצאת מלח ממי ים נקראת _____

6. החופים של האגם נקראים _____

4 חלק ד׳ – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מפלס	___	**א.** דבר יקר ערך בכמות מוגבלת
2. משאב	___	**ב.** החופים של האגם
3. בצורת	___	**ג.** גובה פני המים
4. התפלה	___	**ד.** תקופה ארוכה בלי גשם
5. גדותיו	___	**ה.** הפיכת מי ים למי שתייה

5 חלק ה׳ – סדרו לפי סדר הקרות בתהליך

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בקיץ השמש מאדה את המים והמפלס יורד
☐	גשמים ושלגים יורדים בהרים בצפון
☐	מפלס הכנרת עולה
☐	הירדן נשפך אל הכנרת

☐	המים זורמים בנחלים ובמעיינות אל הירדן

6 חלק ו' – כתיבה ופיתוח מחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלוש דרכים שבהן כל אחד מאיתנו יכול לחסוך מים בבית, בהשראת הטקסט

2. הסבירו במילים שלכם מדוע אומרים שהכנרת 'נושמת' - עולה ויורדת

כרטיס יציאה

מהו מפלס?

מאין מגיעים בעיקר מי הכנרת?

תנו דוגמה אחת לדרך לחסוך מים

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀